

Forest Stewardship Council®

FSC norma za upravitelje grupa u grupama za gospodarenje šumama

FSC-STD-30-005 V1-1 HR

Sva prava pridržana FSC® International 2017 FSC®F000100

Norma

Naslov:	FSC norma za upravitelje grupa u grupama za gospodarenje šumama
Kod dokumenta:	FSC-STD-30-005 V1-1 HR
Područje primjene:	Međunarodno
Datum usvajanja:	21. prosinca 2017
Kontakt:	<p>FSC International Center Policy and Standards Unit Charles-de-Gaulle-Str. 5 53113 Bonn, Germany</p> +49-(0)228-36766-0 +49-(0)228-36766-30 policy.standards@fsc.org
Prijevod pripremio:	FSC Italija
E-pošta za komentare:	i.hederic@it.fsc.org - info@fsc-italia.it

© 2017 Forest Stewardship Council, A.C. Sva prava pridržana.

Ovaj dokument je zaštićen autorskim pravima izdavača. Nijedan dio dokumenta ne smije se reproducirati ili kopirati u bilo kojem obliku ili na bilo koji način (grafički, elektronički ili mehanički, uključujući fotokopiranje, snimanje ili druge metode) bez pismenog odobrenja izdavača.

FSC NORMA ZA UPRAVITELJE GRUPA U GRUPAMA ZA GOSPODARENJE ŠUMAMA

FSC-STD-30-005 V1-1 HR

Forest Stewardship Council (FSC) je neovisna, neprofitna, nevladina organizacija osnovana s ciljem da podrži ekološki prikladno, društveno korisno i ekonomski održivo gospodarenje svjetskim šumama.

Vizija FSC-a: Svjetske šume trebaju zadovoljiti društvena, ekološka i ekonomska prava i potrebe današnjih generacija bez ugrožavanja prava i potreba budućih generacija.

Bilješke uz prijevod na hrvatski jezik

Ovaj dokument je prijevod službene norme *FSC-STD-30-005 V1-1 EN FSC standard for group entities in forest management groups*. Prijevod je pripremljen od strane zaposlenika nacionalnog ureda FSC Italija. Za potrebe prijevoda ključnih izraza korištenih u ovoj normi konzultirani su predstavnici certifikacijskih tijela te se ovim putem posebno zahvaljujemo Tamari Duić, Damiru Malekoviću te Hrvoju Borasu na trudu i pomoći!

Svrha prijevoda je olakšati čitanje i razumijevanje normativnog dokumenta te olakšati njegovo ispravno tumačenje i primjenu od strane organizacija i drugih zainteresiranih dionika.

U slučaju nedoumice ili u slučaju odstupanja između prijevoda i izvorne engleske verzije, engleska verzija mora se smatrati ispravnom.

Za dodatna pojašnjenja prijevoda, možete se obratiti nacionalnom uredu FSC Italija.

FSC Italia

c/o Associazione Italiana per la Gestione Forestale Responsabile

Via Ugo Foscolo, 12

35131 Padova - Italia

(+39) 049 8762749

info@fsc-italia.it – i.hederic@it.fsc.org

Web: <https://it.fsc.org/it-it>

Web: <https://fsc.org/en/adria-balkan>

Predgovor

Generalna skupština FSC-a je 1996. godine odobrila razvoj novih pristupa certifikaciji malih posjeda uspostavljanjem grupe za pružanje savjetodavnih usluga te procesa u kojem su sudjelovala certifikacijska tijela i drugi FSC članovi.

1998. godine FSC je odobrio Pravilnik o grupnoj certifikaciji s posebnim fokusom na pružanje smjernica certifikacijskim tijelima. 2005. godine FSC je utvrdio potrebu za pokretanjem postupka revizije Pravilnika o grupnoj certifikaciji kako bi se dodali pojednostavljeni zahtjevi za upravitelje šuma i za certifikacijska tijela.

Ovom normom su predstavljeni osnovni zahtjevi koje moraju primijeniti upravitelji grupa u želji da pokrenu postupak grupne certifikacije za gospodarenje šumama kod FSC akreditiranog certifikacijskog tijela. Zahtjevi se temelje na FSC pravilniku „Grupno certificiranje: FSC smjernice za certifikacijska tijela (31. srpnja 1998.)“. Također su dodani posebni zahtjevi kako bi se odgovorilo na postavljena pitanja i primjedbe od strane certifikacijskih tijela i drugih dionika u vezi s grupnom certifikacijom za gospodarenjem šumama.

Norma uključuje promjene koje odražavaju rezultate pokusnih ispitivanja grupne certifikacije provedenih u Estoniji, Francuskoj i Sjedinjenim Američkim Državama 2009. godine. Norma također prepoznaje i uključuje komentare dionika i članova grupe zaprimljenih tijekom savjetodavnih razdoblja održanih između studenog i prosinca 2008. godine te svibnja i lipnja 2009. godine.

2017. godine su unesene manje izmjene u *FSC normu za upravitelje grupa u grupama za gospodarenje šumama FSC-STD-30-005* radi pojašnjenja pojedinih pojmoveva i definicija.

Napomena: Svi aspekti ove norme su regulatorni, uključujući područje primjene, datum stupanja na snagu, reference, pojmove i definicije, tablice, bilješke i priloge, osim ako nije drugačije navedeno.

Sadržaj

PREDGOVOR	4
A PODRUČJE PRIMJENE	6
B DATUM STUPANJA NA SNAGU I VALJANO RAZDOBLJE	6
C REFERENCE.....	6
D POJMOVI I DEFINICIJE.....	6
DIO I: ZAHTJEVI SUSTAVA KVALITETE.....	9
1. OPĆI ZAHTJEVI.....	9
2. ODGOVORNOSTI	9
3. POSTUPCI UPRAVITELJA GRUPE.....	9
4. INFORMIRANA SUGLASNOST ČLANOVA GRUPE	10
5. ZAPISI GRUPE	11
DIO II: OBILJEŽJA GRUPE	12
6. VELIČINA GRUPE	12
7. MULTINACIONALNE GRUPE	12
DIO III: INTERNI NADZOR	13
8. ZAHTJEVI NADZORA	13
DIO IV: LANAC SLJEDIVOSTI.....	14
9. PRODAJA I UPOTREBA FSC ZAŠTIĆENIH OZNAKA	14

A Područje primjene

Ova norma određuje zahtjeve za vrednovanje i certifikaciju upravitelja grupe (nositelj certifikata) koji upravlja grupom jedinica za gospodarenje šumama (engl. forest management units) pod jednim certifikatom, postupak koji se naziva "grupna certifikacija".

B Datum stupanja na snagu i valjano razdoblje

Datum usvajanja:	21. prosinca 2017
Datum objave:	1. siječnja 2018
Datum stupanja na snagu:	1. travnja 2018
Valjano razdoblje:	Dok se ne zamijeni ili povuče

C Reference

Sljedeći referentni dokumenti važni su za primjenu ovog dokumenta. Za reference bez datuma primjenjuje se posljednje izdanje referenciranog dokumenta (uključujući sve izmjene i dopune).

FSC-STD-01-001 V5-2 FSC načela i kriteriji za gospodarenje šumama

FSC-STD-01-002 FSC pojmovnik

FSC-STD-01-003 Kriteriji prihvatljivosti za SLIMF certifikaciju

FSC-STD-20-007 V3-0 Vrednovanje gospodarenja šumama

FSC-STD-60-004 V1-0 Međunarodni generički pokazatelji

FSC-PRO-01-001 V3-1 Razvoj i revizija FSC® normativnih dokumenata

D Pojmovi i definicije

Za potrebe ove međunarodne norme, primjenjuju se pojmovi i definicije dani u *FSC Pojmovniku FSC-STD-01-002*, i pojmovi i definicije dani u nastavku:

FSC načela i kriteriji za gospodarenje šumama (engl. FSC Principles and Criteria - FSC P&C): skup zahtjeva za upravitelje šuma koji određuju primjenu ekološki primjerenog, društveno korisnog i ekonomski održivog gospodarenja šumama na njihovim posjedima. U kontekstu ove norme, operativna verzija FSC P&C-a odobrena od strane FSC-a, a koju su razvile FSC radne grupe ili certifikacijska tijela za primjenu na razini jedinice za gospodarenje šumama, naziva se „važeća norma za gospodarenje šumama“.

Upravitelj grupe: Upravitelj grupe je subjekt koji predstavlja šumske posjede koji tvore grupu u svrhu FSC certifikacije gospodarenja šumama (engl. forest management certification). Upravitelj grupe podnosi zahtjev za grupnu certifikaciju i postaje nositeljem certifikata o gospodarenju šumama. Upravitelj grupe je odgovoran (certifikacijskom tijelu) osigurati ispunjavanje svih zahtjeva FSC načela i kriterija za gospodarenje šumama na svim šumskim posjedima koji sudjeluju u grupi. Upravitelj grupe može biti pojedinac (npr. „upravitelj prirodnih resursa“), zadružno tijelo, udruženje vlasnika ili drugi sličan pravni subjekt.

Član grupe: vlasnik ili upravitelj šume koji sudjeluje u grupnoj shemi u svrhu FSC certifikacije gospodarenja šumama. Članovi grupe su odgovorni za ispunjavanje svih važećih zahtjeva grupnog članstva. Članovi grupe ne posjeduju pojedinačne FSC certifikate, ali sve dok su u skladu sa svim zahtjevima za članstvom u grupi, njihovi šumski posjedi obuhvaćeni su certifikatom o gospodarenju šumama koji je izdan upravitelju grupe.

Zahtjevi na razini krajobraza: zahtjevi važeće norme za gospodarenje šumama (engl. Forest Stewardship Standard) koji se primjenjuju na razini upravitelja grupe u grupi za gospodarenje šumama (npr. zaštita reprezentativnih uzoraka ekosustava, zaštita visokih vrijednosti očuvanja – engl. HCV).

Upravitelj prirodnih resursa: osoba ili organizacija kojoj su vlasnici šuma dodijelili administrativne odgovornosti nad svojim šumskim resursima. Upravitelj prirodnih resursa mora nadgledati sve operativne aktivnosti tijekom gospodarenja šumama i mora preuzeti odgovornost za održavanje sukladnosti u ime pojedinog vlasnika šume.

NAPOMENA: Uloge i odgovornosti, kao što su administrativne odgovornosti, moraju biti jasno definirane i usuglašene od strane svih sudionika i utvrđene sporazumom koji se može provjeriti.

Administrativne odgovornosti mogu uključivati sljedeću dokumentaciju:

- a) kopije važećih zakona
- b) dugoročni planovi za gospodarenje
- c) tehnički vodiči za gospodarenje koji se odnose na ceste, rasadnike, sadnju, sječu, zalihe
- d) ugovori o koncesiji
- e) dokumentacija koja dokazuje vlasnička prava ili prava na korištenja zemljišta
- f) ažurne karte cesta, gospodarskih lokacija, zaštićenih područja
- g) zapisi inventara
- h) upute za izvođenje radova
- i) ugovori s izvođačima
- j) sporazumi s pogodenim lokalnim zajednicama
- k) sporazumi s pogodenim domorodačkim narodima
- l) zapisi o uplatama autorskih honorara, naknada ili poreza
- m) zapisi o pritužbama/sporovima i njihovom rješavanju
- n) zapisi o isplataima nadnica radnicima
- o) zapisi o vrednovanju divljih životinja
- p) zapisi o vrednovanju utjecaja na okoliš, npr. zapisi o kvaliteti vode, stanju tla
- q) rezultati istraživanja utjecaja na društvo
- r) rezultati praćenja rasta i zdravlja šuma
- s) zapisi o sjeći i proizvodnji
- t) zapisi o upotrebi kemikalija
- u) komunikacija s dionicima
- v) dokumentacija o kupnji i prodaji

Jedinica za gospodarenje resursima (engl. Resource Management Unit - RMU): Skup jedinica za gospodarenje šumama kojima gospodari isto upravljačko tijelo (npr. isti upravitelj prirodnih resursa). U slučaju manjih aktivnosti, RMU se može koristiti kao osnova za uzimanje uzorka.

Vrste grupe za gospodarenje šumama:

Grupa tipa I: grupa s podijeljenim odgovornostima između upravitelja i članova grupe. Odgovornosti mogu varirati od administrativnih zadatka do planiranja, rada u šumi i nadzora nad šumom, podijeljene između upravitelja i članova grupe.

Grupa tipa II: vrsta grupe „Upravitelj prirodnih resursa“ u kojoj upravitelj prirodnih resursa ima opću odgovornost za osiguravanje sukladnosti s FSC načelima i kriterijima za gospodarenje šumama (engl. FSC P&C) unutar opsega certifikacije.

NAPOMENA: Definicije tipa I i tipa II su modeli za moguću primjenu; u stvarnosti postoji više opcija za podjelu odgovornosti u grupama.

DIO I: Zahtjevi sustava kvalitete

---

1. Opći zahtjevi

- 1.1 Upravitelj grupe mora biti neovisna pravna osoba ili fizička osoba koja djeluje kao pravna osoba.
- 1.2 Upravitelj grupe se mora pridržavati odgovarajućih zakonskih obveza, kao što su registracija i plaćanje važećih naknada i poreza.
- 1.3 Upravitelj grupe mora imati pisani javni pravilnik opredjeljenja za FSC načela i kriterije.
- 1.4 Upravitelj grupe mora definirati potrebe za edukacijom i provoditi nužne aktivnosti edukacije i/ili aktivnosti komunikacijskih strategija relevantne za primjenu važećih FSC norma.

2. Odgovornosti

- 2.1 Upravitelj grupe mora jasno definirati i dokumentirati podjelu odgovornosti u vezi s aktivnostima gospodarenja šumama između upravitelja i članova grupe (npr. u vezi s planiranjem gospodarenja, nadzorom nad šumama, sjećom, kontrolom kvalitete, marketingom, prodajom drva, itd.).

NAPOMENA: Stvarna podjela odgovornosti može se uvelike razlikovati između različitih grupnih certifikacijskih shema. Odgovornosti nužne za osiguravanje sukladnosti sa zahtjevima važeće norme za gospodarenje šumama mogu se podijeliti između upravitelja i članova grupe kako bi se uzeo u obzir krajobrazni pristup.

- 2.2 Upravitelj grupe mora imenovati predstavnika uprave kao subjekta s ukupnom odgovornošću i ovlaštenjem za postizanje upraviteljeve sukladnosti sa svim važećim zahtjevima ove norme.
- 2.3 Osoblje upravitelja grupe i članovi grupe moraju demonstrirati poznavanje postupaka grupe i važeće norme za gospodarenje šumama.

3. Postupci upravitelja grupe

- 3.1 Upravitelj grupe mora uspostaviti, provoditi i održavati pisane postupke o članstvu u grupi koji pokrivaju sve važeće zahtjeve ove norme, u skladu s razmjerom i složenošću grupe, uključujući:
  - I. organizacijsku strukturu;
  - II. odgovornosti upravitelja grupe i članova grupe, uključujući glavne aktivnosti potrebne za ispunjavanje takvih odgovornosti (npr. izrada planova gospodarenja šumskim jedinicama, prodaja i stavljanja u promet FSC proizvoda, sječa, sadnja, nadzor nad šumom, itd.);
  - III. pravila o prihvatljivosti za članstvom u grupi;
  - IV. pravila koja se odnose na uklanjanje/suspendiranje članova iz grupe;
  - V. jasan opis postupaka za ispunjavanje svih zahtjeva za korektivnim radnjama izdanih na razini organizacije i od strane certifikacijskih tijela, uključujući vremenske rokove i implikacije ukoliko bilo koja od korektivnih radnji nije izvršena;
  - VI. dokumentirane postupke za uključivanje novih članova u grupu;
  - VII. pritužbeni postupak za članove grupe.
- 3.2 Postupci upravitelja grupe moraju biti dovoljni kako bi se uspostavio učinkovit interni sustav kontrole koji osigurava da svi članovi ispunjavaju važeće zahtjeve.

- 3.3 Upravitelj grupe mora definirati osoblje odgovorno za provedbu svakog postupka zajedno s potrebnim kvalifikacijskim mjerama ili mjerama edukacije kako bi se osigurala ispravna provedba postupaka.
- 3.4 Upravitelj grupe ili certifikacijsko tijelo mora vrednovati svakog podnositelja zahtjeva za članstvom u grupi i osigurati da ne postoje značajne nesukladnosti s važećim zahtjevima norme za gospodarenje šumama i svim dodatnim zahtjevima za članstvo u grupi, prije nego što je podnositeljima dodijeljeno članstvo u grupi.

NAPOMENA: Za podnositelje zahtjeva koji ispunjavaju SLIMF kriterije veličine, početno vrednovanje se može obaviti putem stolnog audita.

4. Informirana suglasnost članova grupe

- 4.1 Upravitelj grupe je dužan svakom članu grupe dostaviti dokumentaciju ili omogućiti pristup dokumentaciji, gdje su navedene važne odredbe i uvjeti članstva u grupi. Dokumentacija mora sadržavati:

- I. pristup kopiji važeće norme za gospodarenje šumama;
- II. objašnjenje postupaka certifikacijskog tijela;
- III. objašnjenje vezano uz prava certifikacijskog tijela i FSC-a na pristup šumama i dokumentaciji članova grupe radi potrebe vrednovanja i provedbe nadzora;
- IV. objašnjenje zahtjeva certifikacijskog tijela i FSC-a u vezi s objavljivanjem podataka;
- V. objašnjenje svih obveza u vezi s članstvom u grupi, poput:
  - a. održavanje informacija za potrebe nadzora;
  - b. upotreba sustava za praćenje šumskega proizvoda;
  - c. poštivanje uvjeta ili zahtjeva za korektivnim radnjama koje izdaju certifikacijsko tijelo i upravitelj grupe
  - d. bilo koji posebni zahtjevi za članove grupe koji se odnose na marketing ili prodaju proizvoda unutar i izvan certifikata;
  - e. ostale obveze članova grupe; i
  - f. objašnjenje svih troškova povezanih s članstvom u grupi.

NAPOMENA: U nekim će grupama biti dovoljno da članovi grupe prime sažetak ovih stavki, pod uvjetom da je cijelovita dokumentacija lako dostupna na zahtjev u uredu upravitelja grupe. Informacije moraju biti predstavljene na način koji je prilagođen jeziku i znanju članova grupe.

- 4.2 Izjava o suglasnosti ili ekvivalentan dokument mora biti dostupan između upravitelja grupe i svakog člana grupe ili predstavnika članova koji dobrovoljno želi sudjelovati u grupi. Izjava o suglasnosti mora:

- I. uključiti opredjeljenje vezano uz poštivanje svih važećih zahtjeva certifikacije;
- II. prepoznati i prihvati obveze i odgovornosti upravitelja grupe;
- III. prepoznati i prihvati obveze i odgovornosti članstva u grupi;
- IV. pristati na članstvo u shemi, i
- V. ovlastiti upravitelja grupe kao primarnog kontakta za certifikaciju i kao podnositelja zahtjeva za certifikaciju u ime članova.

NAPOMENA: Izjava o suglasnosti ne mora biti pojedinačni dokument. Ona može biti dio ugovora ili bilo kojeg drugog dokumenta (npr. zapisnika sastanka) koji određuje dogovoren odnos između članova grupe i upravitelja grupe.

5. Zapisi grupe

5.1 Upravitelj grupe mora održavati cjelovite i ažurne zapise koji pokrivaju sve važeće zahtjeve ove norme. To mora uključiti:

- I. popis imena i kontaktnih podataka članova grupe, zajedno s datumima ulaska i izlaska iz grupne sheme, razlogom napuštanja i vrstom šumskog vlasništva za svakog člana;
- II. sve zapise o edukaciji pruženoj zaposlenicima ili članovima grupe, a odnosi se na primjenu ove norme ili važeće norme za gospodarenje šumama;
- III. kartu ili prateću dokumentaciju koja opisuje ili prikazuje lokacije šumskih posjeda članova;
- IV. dokaz o postojanju izjava o suglasnosti od svih članova grupe;
- V. dokumentaciju i zapise koji se odnose na preporučene mjere za gospodarenje šumama (tj. šumski sustavi);
- VI. zapise koji potvrđuju provedbu interne kontrole ili sustava nadzora. Takvi zapisi uključuju zapise o internim inspekcijskim, nesukladnostima utvrđenim prilikom takvih inspekacija, radnje poduzete za ispravljanje svake nesukladnosti;
- VII. zapise grupe o procijenjenoj ukupnoj godišnjoj proizvodnji i prodaji FSC proizvoda.

NAPOMENA: Količina podataka koju centralno održava upravitelj grupe može se razlikovati od slučaja do slučaja. Da bi se smanjili troškovi vrednovanja od strane certifikacijskog tijela i naknadnog nadzora od strane FSC-a, podaci bi se trebali centralno pohranjivati kad god je to moguće.

5.2 Zapisi grupe se moraju čuvati najmanje pet (5) godina.

5.3 Upravitelji grupe ne smiju izdavati certifikate ili izjave članovima svojih grupa koji bi se zabunom mogli poistovjetiti s FSC certifikatima. Međutim, može se od certifikacijskog tijela zatražiti izdavanje certifikata za članove grupe.

Dio II: Obilježja grupe

---

6. Veličina grupe

6.1 Ne postoji ograničenje maksimalne veličine grupnog certifikata s obzirom na broj članova grupe, pojedinačnu veličinu šume ili ukupnu površinu šuma. Upravitelj grupe mora imati dovoljno ljudskih i tehničkih resursa za upravljanje i kontrolu grupe u skladu sa zahtjevima ove norme.

NAPOMENA: Broj članova grupe, pojedinačna veličina šume i ukupna površina šuma utjecat će na intenzitet vrednovanja koje certifikacijsko tijelo primjenjuje prilikom svojih godišnjih audita.

6.2 Upravitelj grupe u svojim postupcima mora odrediti maksimalan broj članova koje mogu podržati sustav upravljanja grupe kao i ljudski i tehnički kapaciteti upravitelja grupe.

7. Multinacionalne grupe

7.1 Grupne sheme se jedino smiju primijeniti na nacionalne grupe koje su obuhvaćene istom normom za gospodarenje šumama.

7.2 U slučajevima kada homogeni uvjeti između zemalja/regija mogu omogućiti učinkovit i vjerodostojan prekogranični ili više regionalni sustav nadzora, upravitelj grupe mora zatražiti službeno odobrenje FSC IC-a putem svog akreditiranog certifikacijskog tijela kako bi se omogućilo certificiranje takve grupne sheme.

8. Zahtjevi nadzora

8.1 Upravitelj grupe mora uspostaviti dokumentirani sustav nadzora i kontrole koji uključuje najmanje sljedeće:

- I. pismeni opis sustava nadzora i kontrole;
- II. redovne (najmanje jednom godišnje) nadzorne posjete na uzorku članova grupe radi potvrđivanja kontinuirane sukladnosti sa svim zahtjevima važeće norme za gospodarenje šumama i svim dodatnim zahtjevima za članstvom u grupi.

8.2 Upravitelj grupe mora definirati kriterije koje treba pratiti prilikom svakog internog audita u skladu s obilježjima grupe, faktorima rizika i lokalnim okolnostima.

NAPOMENA: Prilikom pojedinog godišnjeg vrednovanja, upravitelj grupe može usmjeriti svoj nadzor na određene elemente važeće norme za gospodarenje šumama, uz uvjet da su svi elementi norme za gospodarenje šumama auditirani tijekom perioda valjanosti certifikata.

8.3 Minimalni uzorak koji se godišnje posjećuje radi internog nadzora mora se utvrditi na sljedeći način:

a) Grupa tipa I s podijeljenim odgovornostima (odjeljak D Pojmovi i definicije)

Grupe ili podgrupe sa podijeljenim odgovornostima moraju primijeniti minimalno uzimanje uzorka od $X = \sqrt{V}$ za „normalne“ jedinice za gospodarenje šumama i $X = 0,6 * \sqrt{V}$ za jedinice za gospodarenje šumama manje od 1000 ha. Uzimanje uzorka se mora povećati ako su ugrožene visoke vrijednosti očuvanja (engl. high conservation values - HCV) ili postoje sporovi oko vlasničkih prava ili prava na korištenje zemljišta unutar grupe.

b) Grupa tipa II „Upravitelj prirodnih resursa“ (odjeljak D Pojmovi i definicije)

Upravitelji grupe koji također djeluju kao upravitelji prirodnih resursa smiju definirati potreban interni intenzitet uzimanja uzorka prema vlastitom nahođenju za šumske posjede kojima gospodare, neovisno o njihovoj veličini i vlasništvu (minimalni gore definirani brojevi se ovdje ne primjenjuju).

NAPOMENA: za potrebe uzimanja uzorka, jedinice za gospodarenje šumama koje se mogu klasificirati kao SLIMF prema normi FSC-STD-01-003 V1-0 povezano s normom FSC-STD-01-003a, i kojima upravlja isto upravljačko tijelo mogu se kombinirati u „jedinicu za gospodarenje resursima“ (engl. Resource Management Unit - RMU) prema prijedlogu iz Priloga 1 norme FSC-STD-20-007.

8.4 Za potrebe nadzora, upravitelj grupe bi trebao koristiti istu stratifikaciju stvarajući skupove 'sličnih' jedinica za gospodarenje šumama kao što je to definiralo certifikacijsko tijelo prilikom svojeg vrednovanja. Potrebno je uzeti u obzir nacionalne kriterije za SLIMF.

8.5 Upravitelj grupe bi trebao posjetiti različite članove prilikom godišnjeg nadzora od onih koje je za vrednovanje odabralo certifikacijsko tijelo, osim ako važeće korektivne radnje, pritužbe ili faktori rizika ne zahtijevaju ponovni nadzor istih jedinica.

8.6 Prilikom odabira članova koji će biti posjećeni, upravitelj grupe mora koristiti metodu nasumičnog odabira.

8.7 Upravitelj grupe mora izdati zahtjeve za korektivnim radnjama kako bi se ispravile nesukladnosti utvrđene tijekom posjeta, te mora nadzirati njihovu provedbu.

8.8 Dodatni nadzorni posjeti moraju biti zakazani kada nastanu potencijalni problemi ili upravitelj grupe dobije informacije od dionika o mogućim kršenjima FSC zahtjeva od strane članova grupe.

DIO IV: Lanac sljedivosti

---

9. Prodaja i upotreba FSC zaštićenih oznaka

- 9.1 Upravitelj grupe mora dokumentirati i uspostaviti sustav za praćenje šumskih proizvoda proizvedenih od strane članova grupe koji bi se trebali prodavati kao FSC certificirani proizvodi.
- 9.2 Kako bi se osiguralo da se necertificirani materijal ne miješa s FSC certificiranim materijalom, FSC proizvodi se moraju prodavati isključivo prema prodajnom protokolu koji su dogovorili članovi grupe i upravitelj grupe.
- 9.3 Upravitelj grupe mora osigurati da se svi dokumenti za prodaju FSC certificiranih materijala izdaju s potrebnim podacima (*FSC-STD-40-004 V2-0*, odredba 6.1.1) i da su prikladno uknjiženi od strane članova grupe.
- 9.4 Upravitelj grupe mora osigurati da su sve upotrebe FSC zaštićenih oznaka unaprijed odobrene od odgovarajućeg certifikacijskog tijela.

Forest Stewardship Council®

ic.fsc.org

FSC International Center GmbH
Charles-de-Gaulle-Straße 5 · 53113 Bonn · Germany

